

Helena Švarcová: Soukromé doučování žáků ve vztahu k základnímu školství
bakalářská práce

Katedra českého jazyka a literatury
Fakulta pedagogická Západočeské univerzity v Plzni
Plzeň 2024
posudek oponenta BP

Bakalářská práce H. Švarcové zpracovává dle mého téma „doučování žáků-cizinců“, avšak přesné zaměření práce nevyplývá ani z titulu, ani z obsahu. Je to škoda, neboť se jedná o problematiku aktuální, málo zpracovanou a výstupem mohla být data využitelná základními školami. Takto zůstalo pouze u snahy, ač je z textu patrné autorčino zaujetí pro téma.

Koncepce diplomové práce

Zásadním problémem práce je nejasné vymezení záměru, obsahu a mantinelů (jedná se o soukromé doučování, nebo doučování obecně; o doučování žáků ZŠ, nebo pouze žáků-cizinců na ZŠ), což se promítá jak do titulu práce, tak i jejího naplnění relevantním obsahem. Autorka se bez vymezení základních pojmů (tato kapitola v práci je, avšak je to pouze výpis a popis „základních“ pojmů) v problematice ztrácí a vytváří kompilát citací či parafrází bez koherence a relevantních informací (např. podrobněji kapitoly 5 a 6) nebo naopak s irelevantními údaji (např. části 6.1, 6.2 a 6.3, podrobnosti v 4.2.1).

Metodologie a zpracování dat

Oceňuji snahu o získání dat ze škol, to je vždy nelehký úkol. H. Švarcová provedla dotazníkové šetření mezi pedagogy plzeňských základních škol, a to ve formě online dotazníku. Jeho vyhodnocení je bohužel popisné, pokus o nějaké závěry nacházím v kapitole Diskuze (?), ovšem autorčina tvrzení (i přes nesporné nadšení pro téma) jsou většinou nepodložená, laická. Kladně ale hodnotím postřeh u odpovědí na otázku č. 7 – právem je zde akcentován šok ze zjištění, kolik informací (ne)mají učitelé o svých žácích, potažmo jak problematika výuky žáků-cizinců v základních školách (ne)rezonuje.

Práce s odbornou literaturou

Množství prostudované odborné literatury je více než dostatečné, ale jak již bylo zmíněno, není s ní nakládáno náležitým způsobem: a) data jsou přejímána chaoticky, neúplně či nepřesně (např. chybějící údaj o zapojení naší fakulty do doučování cizinců či zavedení škol určených do systému podpory; dále tvrzení „v současné legislativě je spíše užíván termín žák s OMJ“ s. 8; neúplný výčet jazykových škol v 7. kapitole apod.), b) data na sebe jazykově, někdy i obsahově nenasazují, c) ne vždy je zřejmé, zda a odkud jsou informace čerpány (např. s. 8, 10, 17, 19, 21, 23, 27, 31).

Formální úroveň práce

Předložená práce je po formální stránce zpracována v průměrné kvalitě, text vykazuje nedostatky zejména v oblasti interpunkce (s. 7, 12, 13, 18, 19, 20, 21, 25, 29, 34...) a typografie (s. 8, 9, 19, 28, 30, 31, 33, 35...), trpí sníženou kohezí, pravděpodobně kvůli bezmyšlenkovitému přejímání větných celků z odborné literatury.

Celkové hodnocení

Konstatuji, že bakalářská práce H. Švarcové i přes všechny výtky splňuje nároky kladené na tento typ prací, a proto ji **doporučuji** k obhajobě. Vzhledem ke zmíněným nedostatkům navrhuji hodnocení **dobře**.

Otázky k obhajobě

1. Můžete se pokusit obhájit Vaše tvrzení ze s. 44, že doučování by mělo být iniciováno zejména rodiči žáků? Jakou roli má v tom případě škola a jaký je význam celé Vaší práce? Zkusila byste se zamyslet nad možnostmi a limity rodičů, zejména rodičů-cizinců, co se týče zmíněné iniciativy?
2. Jak by se podle Vás mělo doučování žáků-cizinců zařadit do školního vzdělávání, jaké změny byste navrhla? Co by to přineslo všem zúčastněným stranám?

V Plzni dne 11. května 2024

Mgr. Dita Macháčková

KČJ FPE ZČU

Souhlasí s originálem
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury
Jelínková